

บทนำ : เรื่องสั้นคืออะไร*

หนังสือที่เราเขียนและอ่านกันอยู่นี้ อาจจำแนกออกตามเนื้อเรื่องได้สองประเภทใหญ่ ๆ คือ สารคดีประเกทหนึ่งและบันเทิงคดีอีกประเกทหนึ่ง สารคดีนั้นได้แก่หนังสือที่ให้เนื้อหาสาระและความรู้แก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ แต่บางทีก็ให้ความเพลิดเพลินด้วย ทั้งยังแบ่งออกไปเป็นประเกทย่อย ๆ อีกหลายประเกท เช่น บทความ เรื่องเล่า ส่วนบุคคล ชีวประวัติ อัตลักษณ์ประวัติ และความเรียง¹ ส่วนบันเทิงคดีได้แก่หนังสือที่แต่งขึ้นจากจินตนาการเพื่อให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นประการสำคัญ แต่บางทีก็ให้แนวคิดในการดำรงชีวิตด้วย บันเทิงคดียังแบ่งประเกทย่อยออกไปอีกเป็นเรื่องสั้นและนานิยาย

บันเทิงคดีสองประเกทยอนี้ คนส่วนมากเข้าใจวานวนนิยายเป็นเรื่องแต่ง คือ เรียนขึ้นจากจินตนาการ หรือเป็นเรื่องที่สมมุติขึ้น ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ถูกต้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีคำว่า “นิยาย” รวมอยู่ด้วย แต่เรื่องสั้นนั้นยังมีคนเข้าใจคลาดเคลื่อนอยู่มาก มากเข้าใจกันว่าเป็นข้อเขียนใด ๆ ก็ตามที่มีขนาดสั้น ไม่ว่าจะเป็นบทความในหนังสือพิมพ์ เรื่องท่องเที่ยวในอนุสาร อ.ส.ท. หรือความเรียงในหนังสืออื่น ๆ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด

เพื่อให้เข้าใจตรงกันว่าเรื่องสั้นคืออะไร ขอให้อ่านเรื่องต่อไปนี้

* M.H. Abrams. *A Glossary of Literary Terms*. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1957, pp. 167-59.

William Kenney. *How to Analyze fiction*. New York: Monarch Press. 1966, pp. 103-106.

Wilfred Stone, Nancy Huddleston Packer, and Robert Hoops. *The Short Story: An Introduction*. New York: McGraw-Hill Book Company, 1976. pp. 5-6.

¹ คุรายละเอียดเรื่องสารคดีจาก รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. การเขียนสารคดี กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.

สัมภาษณ์ชิลี *

“เทเรซินาอยู่ที่นี่ใช่ไหมครับ?”

คนรับใช้ชี้ส่วนเสื้อเชิ๊ตคอคบจนหายใจไม่สะываемองคุชายหนุ่มตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า
ขณะที่เขายืนอยู่บนชานบันไดข้างหน้าตน ชายคนนี้มาจากบ้านนอกแน่ๆ เขายอมโอลเวอร์โคตผ้า
เนื้อหานพลิกคอปักขึ้นไปปิดทุก มือซึ่งแข็งทื่อและซีดเพราะความหนาวนั้นข้างหนึ่งทิวถุงผ้าใบ
เล็กๆ และสกปรก ส่วนอีกข้างหนึ่งทิวกระเป่าเดินทางใบเล็กและเก่า

“เทเรซินา? เธอเป็นใครกัน?” คนรับใช้ย้อนถาม เลิกคิวดกซึ่งมาจดกันตรงกลางและดู
ไม่ต่างกับอาหนวดที่เขาโกรกจากrimฝีปากไปปลูกไว้ที่ลงนั้น

ชายหนุ่มสั่นศีรษะเพื่อสั่นด้วยน้ำที่เกาอยู่ปลายจมูก แล้วตอบว่า

“เทเรซินานักร้องโอบร่ายิงไว้”

“อ้อ! อ้อ!” คนรับใช้อุทานและยิ้มอย่างเหยียดหยา “แกคิดว่าควรเรียกชื่อเธอเฉยๆ
โดยไม่มีคำนำหน้าเลยยังั้นรี? แล้วแกล่ะเป็นใคร?”

“เธออยู่หรือไม่อยู่?” ชายหนุ่มถาม พลงนมวดคิ้วและถอนใจหาย “บอกเราว่ามิกุจิโอมาก
มาเยี่ยมและให้ฉันเข้าไปในบ้านด้วย”

“แต่ตอนนี้ไม่มีใครอยู่บ้านเลย” คนรับใช้ตอบ รอยยิ้มหายไปจากริมฝีปาก “ชินญูราซินามาร์นิสัยอยู่ที่โรงโอบร่ายและ...”

“น้ามาร์ชาด้วยรี?” มิกุจิโอลัดจังหวะ

“อ้อ คุณเป็นหลานชายท่านรีครับ?”

คนรับใช้เปลี่ยนเป็นพินอับพิเทา

“ถ้าั้นเชิญเข้ามายังบ้านทีครับ ไม่มีใครอยู่เลย ถูกแล้วครับ คุณน้าของคุณก็อยู่ที่โรง
โอบร่ายด้วย คงจะไม่กลับบ้านก่อนตีหนึ่ง คืนนี้จะมีงานฉลองกันครับ คุณ... คุณเกี่ยวต้องอะไรกับ
คุณนายละครับ คุณเป็นลูกพี่ลูกน้อง...?”

มิกุจิโอลังเลใจอยู่ครู่หนึ่งและมีท่าทางพะอืดพะอน

“ฉันไม่ - ไม่ใช่ลูกพี่ลูกน้องจริงๆ หรอก ฉัน... ฉันชื่อมิกุจิโอบันนาริโน เดินทางมา
จากบ้าน เพราะมีธุระสำคัญ”

เมื่อได้รับคำตอบเช่นนี้ คนรับใช้ก็เห็นว่าถ้าแสดงความอ่อนน้อมแก่เขาแต่พอสถานะมกจะ

* แปลและเรียนรู้จากเรื่อง "Limes from Sicily" ของ Luigi Pirandello

เหมาๆ กว่า เขาไม่มีกุจิโอมเข้าไปในห้องเสื้อกลางมีดติดกับครัวซึ่งครุณหนึ่งกำลังกรนสนั่นอยู่ และบอกกุจิโอมว่า

“นั่งตรงนี้ชีครับ ผู้จะหาตะเกียงมาให้”

มิกุจิโอมมองไปทางเสียงกรนก่อน แต่ไม่เห็นอะไร หลังจากนั้นก็มองเข้าไปในครัวซึ่ง คนครัวกำลังทำอาหารว่างอยู่โดยมีเต็กชายคนหนึ่งเป็นลูกมือ

กลิ่นอาหารทำให้เขาเวียนศีรษะและคลื่นไส้ เพราะเขาเกือบจะไม่ได้แตะต้องอะไรเลย ตั้งแต่เข้า เขามาเดินทางมาจากเมสสินา ต้องนั่งรถไฟมาคืนหนึ่งกับวันหนึ่งเต็ม ๆ

คนรับใช้ยกตะเกียงมาให้ และคนที่กรนอยู่หลังม่านก็ละเมอออกมาว่า

“นั่นใครนะ?”

“นี่แน่นอน คือรีนา ตีนเสียพี่ชี!” คนรับใช้ปลุก “ดูชี นี่คือคุณบอนวิชิโน”

“โบนาวิโนต่างหาก” มิกุจิโอมช่วยแก้ให้และปาลมิสต์มือ

“โบนาวิโน โบนาวิโน เพื่อนของคุณนาย แกนี่หลับเป็นตายเลยนะ เสียงกริ่งหน้าบ้าน แกก็ไม่ได้ยิน ฉันจะต้องจัดโต๊ะอาหาร ฉันทำทุกอย่างไม่ได้หรอก ได้ยินหรือเปล่า? คนครัวยังไม่รู้จักงาน จะให้ฉันค่อยดูเขาและค่อยเปิดประตูด้วยได้ยังไง?”

เสียงหัวตั้งและยวตามมาด้วยการบีดมือเสียงและจบลงด้วยเสียงครางเป็นการต้อนรับ คำดุค่าของคนรับใช้ เขานั่นต่อไปว่า

“เออละ ค่อยดูภัยแล้วกัน”

มิกุจิโอมยิ้มและมองดูคนรับใช้เดินผ่านแสงไฟสว่าง ของอีกห้องหนึ่ง จนกระทั้งตัว เขายังมาถึงห้องรับประทานอาหารขนาดใหญ่ที่เปิดไฟไว้สว่างจ้าและมีโต๊ะหนึ่งจัดไว้อย่างสวยงาม เขายืนชมอย่างที่งจนกระทั้งเสียงกรนทำให้เขานั่นไปทางม่านนั้นอีก

คนรับใช้ซึ่งเอาผ้าเช็ดปากหนึ่งบีบรักแร้ไว้เดินเนียดไปเนียดมาและป่นเรื่องคือรีนาที่หลับไปอีก แล้วหันมานะนเรื่องพ่อครัว พ่อครัวเป็นคนใหม่จ้างมาสำหรับงานเสียงครัวนี้โดยเฉพาะ จึงต้องขอคำอธิบายจากคนรับใช้อยู่ตลอดเวลา มิกุจิโอมล่าว่าเขาก็จะเป็นตัวก่อความรำคาญอีก คนหนึ่ง จึงเก็บความสงสัยทั้งหลายไว้ ที่จริงเขาก็จะบอกหรือให้โอกาสคนรับใช้ดำเนินงาน เป็นคู่หمั่นของเทเรซีนา แต่เขาก็ไม่อยากทำทั้ง ๆ ที่เขายังไม่ทราบว่าเป็นเพราะอะไร อาจจะเป็นด้วยกลัวว่าคนรับใช้จะปฏิบัติต่อเขาอย่างนายกระมัง อย่างไรก็ตาม เมื่อคนรับใช้ผ่านมาอีก เที่ยวหนึ่ง เขาก็อดถามไม่ได้

“ขอโทษເຂົ້າຂ ໄກເປັນເຈົ້າອີງນັ້ນທັນນີ້?”

“ໃນເມື່ອເຮົາຍູ້ໃນບ້ານທັນນີ້ ມັນກີ່ເປັນຂອງເຮົາຢີກວັນ”

ຄນຮັບໃຊ້ຕອບຂະນະທີ່ເດີນຜ່ານໄປ

ມີກຸຈີໂລສັນຕິຣີຂະ

ສວຣົກທຽງໂປຣດ! ຄໍາຍັງຈັນກີ່ຈົງລະສີ ເຮົາຫາເງິນໄດ້ມາກ ອຸ່ນຫາຝາກັ້ງໄປເສີຍທຸກອ່າງ
ຄນຮັບໃຊ້ກີ່ທ່າທາງເໝື່ອນກັບເຈົ້າ ພອຄຣວ ເດັກໜ້າງນາໃນຄຣວ ຕລອດຈົດອຣິນາທີ່ກຳລັງກຣນອຢູ່
ທຸກຄນເປັນຜູ້ທີ່ເຮົາຈິກຫ຾ວໃຫ້ໄດ້ທັນນັ້ນ ໄກເລ່າຈະຄິດວ່າເປັນອ່າງນີ້ໄດ້!

ເຂົາຫັບຕາມອີງເຫັນກພັກທ້ອງເພດານສກປຽກໃນເມືອງແສສິນອັນທ່າງໄກລຈາກທີ່ນັ້ນຊື່ເທເຣີນາ
ເຄຍເວັກຍູ້ກັບແມ່ຂອງເຮົວ ທ້າປົກອົນນີ້ໃນຫ້ອງເພດານທ້ອງນັ້ນກໍາໄມ່ເປັນເພຣະເຂາ ທັນແມ່ລູກອາຈ
ອັດຕາຍກີ່ໄດ້ ຕ້າເຂາເອງນັ້ນແລລະທີ່ຄົ້ນພບສມບັດື່ງອູ້ໃນລຳຄອຂອງເທເຣີນາ! ເຮົາເຄຍຮ້ອງເພລັງ
ທັນວັນໃນຕອນນັ້ນ ໄນມີຜິດວະໄຮກບັນກປະຈອກບັນຫຼັງຄາເຮືອນ ໂດຍມີໄດ້ຮູ້ແມ່ແຕ່ນ້ອຍວ່າເຮົວເປັນເຈົ້າອີງ
ສມບັດືອນລ້ຳຄ່າ ເຮົວຮ້ອງເພລັງແກ່ຮ້າຄາງ ຮ້ອງເພລັງເພື່ອໃຫ້ລືມຄວາມຍາກຈົ່ງຕ້າເພາຍາມຫ່ວຍ
ແປ່ງເບາຈນກະທັນພ້ອມເຂົ້າອົງຕຸດໆເຂາບ່ອຍ ຖ້າເຂາຈະປ່ອລ່ອຍໃຫ້ເທເຣີນາຕ້ອງອູ້ໃນສກພ
ເຫັນນັ້ນຫຼັງຈາກທີ່ພ້ອຂອງເຮົາຕາຍໄປໄດ້ອ່າງໄວ? ຈະລະຖົ່ງເພຣະເຮົວໄມ້ມີທັກພົມສິນອ່າໄລຍ
ໃນຂະນະທີ່ຕ້າເຂາເອັງຍັງພວມອົງປົງເປົາຂູ້ໃນວັງດຸຮັງຍົງຄົງຂອງເມືອງນັ້ນເຫັນນັ້ນຫຼືວ່ອ? ເຂາເປັນຄນໄມ່
ມີນ້າໃຈອ່າງນັ້ນຫຼືວ່ອ?

ອາ ນີ້ເປັນເພຣະສວຣົກບັນດາລແກ້ ຖ້າເຂົາໄດ້ມອງເຫັນ
ຄ່າຂອງເສີຍງອງເຮົວໃນຂະນະທີ່ຄນອື່ນໄມ່ໄດ້ນຶກສົງ ເຮົວນີ້ເກີດຂຶ້ນໃນເດືອນເມສາຍນວນໜຶ່ງໃນຂະນະທີ່
ເຂາທັນສອງນັ້ນອູ້ຮົມໜ້າດ້າງທ້ອງເພດານມອງອອກໄປເຫັນທ້ອງຝ້າສື້ນ້າເງິນເຂັ້ມໄດ້ຂັດເຈັນ ເທເຣີນາ
ກຳລັງຮ້ອງເພລັງຊື່ລືອຍ່າງເຕີມໄປດ້ວຍອາຮມັນ ມີກຸຈີໂລຍັງຈໍາເນື້ອເພລັງນັ້ນໄດ້ ວັນນັ້ນເທເຣີນາມີ
ອາຮມັນເຄຣາເພຣະພ້ອຂອງເຮົວເພີ່ງຕາຍໄໝ ແລະເພຣະຍູ້ຕົ້ນອົງມີກຸຈີໂລຮັງເກີຍຈົບເຮົວ ເຂາຈໍາໄດ້ວ່າ
ຕ້າເຂາເອັນກຸ້ສັກເຄຣາຈົນນັ້ນຕ້າໃຫ້ລົມເວົ້ອຟັງເພລັງທີ່ເຮົວຮ້ອງ ເຂາໄດ້ຟັງເພລັງສັ້ນ ນີ້ມາຫາຍັກແລ້ວ ໃດ້
ໄມ້ໄພເວຣະຈັບໄຈເໝົອທີ່ເຮົວຮ້ອງເລີຍ ເຂາໄດ້ຮັບຄວາມປະກັບໃຈກເພລັງນີ້ມາກຈນດ້ວຍເຫຼຸ້ນຍາຍວັງດຸຮັງຍົງ
ທີ່ຈົ່ງເປັນເພື່ອຂອງເຂານາເຍື່ນທ້ອງເພດານໂດຍມີໄດ້ບອກໃຫ້ເຮົວແລະແມ່ຂອງເຮອກຮານລ່ວງໜ້າ ດ້ວຍ
ເຫດຸ້ນເຮວ່າຈົງໄດ້ເຮັມບັນທຶກເຮົວຮ້ອງເພລັງບັນທຶກແລກແລະເຂາໄດ້ໃຫ້ເງິນເຕືອນຂອງເຂາເກືອບກັ້ງໜົດເພື່ອ
ອັບກະຮະເຮົວເປັນເວລາສອງປີເຕີມ ເຂາເຫັນໄປໃຫ້ເຮົວ ທີ່ໂນຕເພລັງໃຫ້ແລະຈ່າຍຄ່າສອນໃຫ້ຮູ້ອອງ
ເຮົວດ້ວຍ ວັນແຫລ້ານັ້ນໜ້າມີຄວາມສຸຂະເສີຍເຫຼືອເກີນ!

เทเรซินาอยากออกไปเชิญโลโกย่างเต็มที่ อยากประกอบอาชีพที่ครูของเธอสัญญาไว้ จะรุ่งเรือง และในระหว่างนั้นเธอได้ยุบเขาย่างคุดคิมแสดงถึงความกตัญญูที่เธอมีต่อเขา! เขาทั้งสองผู้นั้วยังได้รับความสุขร่วมกัน!

อย่างไรก็ตาม น้ามาร์ชาเคยสั่นศีรษะอย่างนี้น แก่ได้เห็นชีวิตมากและไม่มีครั้งที่ ในอนาคตเสียแล้ว แกกลัวแทนลูกสาวของแกและไม่อยากให้หนีความจนไปสู่อาชีพที่เธอปรารถนา แกทราบด้วยว่าความผันอันบ้าคลั่งและเป็นอันตรายนั้นจะทำให้เขางุ้มเสียแค่ไหน

แต่ทั้งเข้าและเทเรซินาไม่ยอมฟังแก แกกัดขดขวางไม่สำเร็จเมื่อนักแต่งเพลงหนุ่มที่ได้ฟังเทเรซินาร้องเพลงในวงคอนเสิร์ตประภาสว่าจะเป็นอาชญากรรมอันอุกฤษ្សหากไม่หาครูที่ดีกว่านี้ให้เธอเพื่อให้เธอได้รับการฝึกสอนทางดนตรีอย่างสมบูรณ์ เนเปลส์สิ เขายังต้องส่งเธอไปเข้าโรงเรียนการดนตรีที่เนเปลส์ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายสักเท่าไรกัน่าจะยอม

เมื่อเป็นเช่นนี้มิกุจิโอล้มใจคิดถึงสองครั้ง เขายังต้องตัดขาดกับบรรดาญาติพี่น้อง เขายังได้ขายฟาร์มเล็ก ๆ ซึ่งลุงที่เป็นพระมอมให้เป็นมรดก แล้วส่งเทเรซินาไปเรียนต่อที่เนเปลส์

ตั้งแต่นั้นมาเขามีได้พบเธออีก มีแต่จดหมายเท่านั้น เขายังได้รับจดหมายจากเธอในขณะที่เธอกำลังศึกษาอยู่หอหลายฉบับ รวมทั้งจดหมายที่น้ามาร์ชาเขียนถึงเขามีเมื่อเทเรซินากลายเป็นนักร้องที่มีชื่อเสียงและโรงละครใหญ่ ๆ พากันแห่ตัวเธอหลังจากที่เธอร้องเพลงที่โรงโวเปร่าเซนต์charles เป็นครั้งแรกอยู่หอหลายฉบับ ท้ายจดหมายของน้ามาร์ชามักจะมีข้อความสั้น ๆ ที่เทเรซินาเขียนมาด้วย เพราะเธอเองไม่มีเวลามาก เธอมักเขียนว่า: “มิกุจิโอลิร์ก ฉันขอพูดอย่างเดียวกับที่คุณแม่พูดขอให้รักษาตัวให้ดีและให้รักฉัน...” คนทั้งสองตกลงกันว่าจะให้เธอสร้างชื่อเสียงให้ปรากฏแก่โลกโดยไม่ต้องมีอะไรเหนื่อยร้อนสักห้าหรือหกปี ทั้งสองคนยังอยู่ในวัยหนุ่มสาวพอดีรอ กันได้ในห้าปีที่ผ่านไปนั้นเขามักจะเจาะจดหมายอวดใคร ๆ ที่บดบุเดือยดีข่าวลือในทางร้าย ๆ เกี่ยวกับเทเรซินากับแม่ของเธอที่ญาติพี่น้องของเขาร่วมกันกระเพื่อ ครั้นแล้วเขาก็ป่วยลงแทบเอาชีวิตไม่รอด ในตอนนั้นน้ามาร์ชา กับเทเรซินาได้ส่งเงินก้อนใหญ่มาบ้างที่อยู่ของเขายอดีที่เขามีไม่ทราบเงินจำนวนนี้ส่วนหนึ่งใช้จ่ายไปในระหว่างที่เขายัง ส่วนที่เหลือเขายังคืนมาจากญาติผู้ตระกะภาระเพื่อนำมาคืนให้เทเรซินาในคราวนี้ เงินจะหรือเขามีต้องการหัก ก็ไม่ใช่ เพราะคิดว่าเธอให้มาเป็นทาน เพราะเขาก็ได้ใช้จ่ายเงินอุปกรณ์เช้อมากมายเหลือเกิน แต่... ไม่เอล๊ะ เขายังไม่อยากให้เป็นอย่างนั้น เขานอกไม่ได้เหมือนกันว่าพระจะไร แม้เมื่อมาถึงบ้านนี้แล้วก็ยังบอกไม่ได้... แต่เงิน ไม่เอล๊ะ เขายังได้รอมาก่อนแล้วหอยปี รอไปอีกหน่อยก็ได้ เพราะถ้าเทเรซินามีเงินเหลือใช้

กีเท่ากับเป็นการพิสูจน์ว่าอนาคตของเรօแจ่มไม่มาก เมื่อหลายปีก่อน โครงเขือหรือไม่เชือกแล้วแต่เขา และถึงเวลาแล้วที่จะรักษาสัญญาที่ให้กันไว้

มิกุจิโอลูกนี้ ขมาดค้าประหนึ่งว่าจะให้ช่วยสนับสนุนการตกลงใจของเขา เขาเปาลม ที่มีอซึ่งเย็นจนแทบແย়েอีกครั้งหนึ่งและกระทີบເທົ່າ

“หน้าหรือครับ?” คนรับใช้ถามเมื่อผ่านมา “อีกไม่นานก็คงกลับ เชิญนั่งในครัวก่อน คีรับ คุณจะสบายนั่น”

มิกุจิโอลไม่อยากทำตามคำแนะนำของเขา ท่าทางที่ดูเหมือนเจ้าของคนรับใช้ผู้นี้ทำให้ เขายึดอัดและไม่ชอบ เขายังลงอีกและเริ่มคิดด้วยความไม่สบายใจ ครู่ต่อมาเขางดูดึงเพราะ เสียงกริ่งประทູหน้าบ้าน

“คอรินา คุณนายมาแล้ว!” คนรับใช้ตะโกนบอก เขายอมเสื้อนอกอย่างว่องไวและวิ่ง ไปเปิดประตู แต่เมื่อเห็นมิกุจิโอลจะตามออกไปด้วย เขายืนบอกว่า

“คุณขออยู่ตรงนี้แหละ ผมจะบอกคุณนายเสียก่อนว่าคุณมา”

“โอ โอ โอ” เสียงโอดครวญดังมาจากหลังม่าน แล้วครู่ต่อมาหูยิ่งอวนเต็ยแต่งตัวซ้อมช่อ กีปราากฎด้วยน้ำ หล่อนเดินกะโพลกกะเมลก ตาແກນລືມໄມ້ຫັນ เอาผ้าพันคอขึ้นไปถึงลูกตา ผมก ย้อมเป็นสีทอง

มิกุจิโอลยืนมองหล่อนจนอ้าปากค้าง หล่อนก้มมองคนแปลกหน้าเพราະไม่คาดฝัน

“คุณนายมาแล้วนະ” มิกุจิโอบอก

พอได้ยินคำนี้คอรินาหายวับ “ดิฉันอยู่นี่ ดิฉันอยู่นี่” หล่อนร้อง กระชากระพันคง เหวี่ยงไปหลังม่าน หล่อนย้ายร่างอวนของหลอนไปอย่างเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้

ภาพของหูยิ่งย้อมผมคนนี้กับข้อความที่คนรับใช้พูดทำให้มิกุจิโอลเกิดสังหารณ์ใจอะไร อย่างหนึ่ง แม้จะร้อนใจอยู่กีดาม เขายืนเสียงแหลมของน้ำมาร์ชา

“ยกเข้าไปในห้องอาหาร ในห้องอาหารนะ คอรินา”

คนรับใช้กับคอรินาช่วยกันยกกระถางดอกไม้ผ่านเข้าไป เขายืนหันเข้าไปดูในห้อง อาหารซึ่งมีไฟสว่าง เห็นชายหนุ่มหลายคนสวมชุดราตรีและได้ยินเสียงคนเหล่านั้นสนทนากัน เขายืนสีกตาพร้า พิศวงงงงวยและบ่นป่วนใจจนไม่รู้ดัวว่าน้ำตาคลอหน่วยแต่เมื่อไร เขายืนบด ละกรุคนั่งงดด้วยในความมีดีประหนึ่งจะบดเป่าความเจ็บปวดที่เกิดขึ้นเพราະเสียงหัวเราะ อันแสนหวาน เทเรเชินาจริงหรือเปล่า? โอ พระผู้เป็นเจ้า ทำไมเรอจึงหัวเราะอย่างนั้น?

เสียงร้องเบา ๆ ทำให้เขาลืมตาขึ้น เห็นน้ำมาร์ชาซึ่งเข้าจำเกือบไม่ได้ยืนอยู่ข้างหน้าเขา

ແກສວມໝາກແລະສວມເສື້ອຄລຸມກຳນະຫີ່

“ອະໄຮກັນນີ້! ມີກຸຈິໂອ - ອູ້ນີ້ເອງຮີ?”

“ນໍາມາຮາ...” ມີກຸຈິໂອຮົວໜອຍ່າງຄົງກລັງຄົງກລັວ ເບຍື່ນໜຶ່ນອັນຫຼາກ

“ມີອະໄຮຫີ່? ຄຸນມາທຳໄມ່?” ພົມງ່າຍາມຕ່ອຍ່າງເປັນທຸກໆ “ໄມ່ເຫັນບອກລ່ວງໜ້າເລີຍ
ເກີດອະໄຮຂຶ້ນຮີ? ຄຸນມາສຶ່ງເນື້ອໃຫ້? ຈະມາວັນເອົ້າກີ່ໄດ້... ໂຮ່ເວີ່ຍ ໂຮ່...”

“ພົມມາເພື່ອຈະ...” ມີກຸຈິໂອຕອບຕະກຸກຕະກັກ ໄນກ່າວບຈະພູດຕ່ອໄປວ່າຍ່າງໄຮດີ

“ເອົ່າ” ນໍາມາຮາຫັດຈັງຫວະ “ຈະທຳຍັງໄດ້? ຈະທຳຍັງໄດ້? ຄຸນໄມ່ເຫັນຄົນພວກນັ້ນຫຣອກຮີ
ຫລານຫາຍ? ຈານເສື້ອງເຫັນເຫັນເຫັນ ເຊື້ອງພວກເໝາມກີນເສື້ອງ... ຮອ່ານຍູ້ໄດ້ໃໝ່? ຮອຕຽນນີ້ນະ”

“ສ້ານ້າຄືດວ່າ...” ມີກຸຈິໂອພ້າຍາມຈະພູດແຕ່ຄອຫຍີ່ຕົບຕັນເພຣະຄວາມໂທມນັສ “...ສ້ານ້າ
ຄືດວ່າພົມຄວາມຈະໄປເສີຍ...”

“ໄມ່ໃຊ້ຍັງຈັນ ບອກວ່າໃຫ້ຮອກ່ອນ” ແກ້ຽບດອນອ່າຍົກອັກ

“ນໍາຮັບ” ມີກຸຈິໂອພູດຕ່ອ “ພົມກີ່ໄນ້ກ່າວວ່າຈະໄປຊຸກຫວັນອນທີ່ໃຫ້ເມືອນກັນໃນເມືອງໄຫຍ້
ແລະຈີ່ກຸ່ານາດນີ້”

ນໍາມາຮາຜະຈາກເຫົາໄປ ໂດຍໂບກມືອທີ່ສວມຖຸນມືອໃຫ້ເຫັນອອຟ່ກ່ອນ ແກເຂົ້າໄປໃນຫ້ອາຫານ
ແລະຄູ່ຕ່ອມມາມີກຸຈິໂອຮູ້ສຶກເສມ່ວ່າປະຕູນຮກຈະເປີດອອກ ຄວາມເງິນເກີດຂຶ້ນໃນກັນທີ່ກັນໄດ້ ຄົ້ນແລ້ວ
ເກົກົກໄດ້ຢືນເຫັນເຫັນພູດຂ້ອງຄວາມຕ່ອໄປນີ້ອ່າຍົກຊັດເຈນ

“ຕີ້ນ້ອອັນສັກຄູ່ຕະ ທ່ານສຸກພບຸຮຸ່ງ”

ເຂົ້າຮູ້ສຶກຕາພວ່າເອົ້າຄົ້ງໜີ່ນະທີ່ຮ່ວຍເຫຼືອປາກງົດຕ້ວາ ແຕ່ເຫັນເກົກົກໄມ່ອອກມາ ແລະກາ
ສນການໃນຫ້ອາຫານກີ່ເຮັມຕ່ອໄປໄໝ່ ເມື່ອສອງສາມນາທີ່ຊີ່ງດູເມືອນຈະນານຫົ່ວກັບປ້ວກັບລົບປ່ານໄປ
ນໍາມາຮາຊີ່ຍັງສວມໝາກອູ້ແຕ່ຄົດເສື້ອຄລຸມແລະຖຸນມືອແລ້ວກີ່ອອກມາແທນ ຄຣານີ້ອາຮມັດດີ້ນີ້

“ເຮົາຮອກັນຕຽນນີ້ສັກໜ່ອຍດີ່ໃໝ່?” ແກບອກເຫຼາ “ນ້າຈະນັ່ງເປັນເພື່ອນ ຕອນນີ້ເຫັນກຳລັງກິນ
ອາຫານວ່າງກັນ... ເຮົາຮອຕຽນນີ້ ດອວິນາຈະຈັດໂດຍອາຫານໃຫ້ເຮົາກັນທີ່ນີ້ ແລ້ວເຮົາຈະຄູ່ກັນຄື່ງ
ເຮືອງເກົ່າ ຊື່ໃໝ່? ຄຸນຄອງໄນ້ກ່າວວ່ານ້າດີໃຈສັກແຄໃຫ້ທີ່ໄດ້ພົບກັນເອັກ ແລະໄດ້ຄູ່ກັນສອງຕ່ອສອງ
ດູເຊວະ ພວກນັ້ນເປັນຄົນມີໜ້າມີຕາກັ້ນນັ້ນ... ແລ້ວເຮົອກີ່ໄມ່ຮູ້ວ່າຈະທຳຍັງໄໝ... ເພຣະອາຊີ່ພຂອງເຫຼືອ
ນັ້ນເອງແຫລະ... ເວັນ ສ້າເປັນຄຸນລະຈະທຳຍັງໄໝ! ຄຸນໄດ້ອ່ານໜັງສື່ອພິມົດແລ້ວໄມ່ໃໝ່ຮີ? ນັບເປັນ
ຄວາມສໍາເຮົງຍ່າງໄຫຍ້ຫລວງທີ່ເດືອນ ຫລານເວີ່ຍ ແຕ່ນ້າ... ສໍາຫຼັບນ້າແລ້ວກີ່ເມືອນກັນເດີນບັນນິ້າ
ອູ້ຕ່ອດເວລາ... ຄຸນຄືດໄມ່ສຶ່ງຫຣອກວ່ານ້າດີໃຈສັກແຄໃຫ້ທີ່ໄດ້ພົບກັນຄືນນີ້”

แล้วหงิ้งชราผู้เมตตาที่พูดเอา ๆ จนมีกุจิโวไม่มีเวลาคิด ในที่สุดแกก็ยังและถูมือขุนนางที่มองหน้าเข้าด้วยความปราณี

ดอรินาเข้ามาจัดโต๊ะอย่างเรียบเรงเพราะในห้องอาหารพวกรแยกเริ่มรับประทานกันแล้ว
“เรอจะออกมายังไง?” มิกุจิโวตามอย่างเครว่า ๆ เสียงของเขาน้ำดีมีด้วยความทุกนิโถก
“เพียงแค่ให้ผมได้เห็นหน้าเชօสักหน่อย”

“ออกมานะ” หงิ้งชราตอบกันครั้นและพယามซ่อนความอึดอัดใจไว้ “พอดีมีเวลา
ปลีกตัวได้เท่านั้นแหละ เรอบอกน้ายังงี้”

คนทั้งสองมองหน้ากันแล้วยิ้มเหมือนหนึ่งว่าเข้าใจกันได้ในที่สุด แม่ต่างคนต่างไม่สนใจใจ
อยู่ด้วยกัน แต่ยังนั่นทำให้เกิดความหมายขึ้นมาได้ “คุณคือน้ามาร์รา” ตาของมิกุจิโวเอี่ยว
อย่างนั้น “และคุณ มิกุจิโวเอี่ย คุณเหมือนเดิมทุกอย่าง” ตาของน้ามาร์ราพูดว่าอย่างนั้น แต่
แล้วหงิ้งชรา ก้มหน้าลงเสียในทันที มิกุจิโวจึงไม่อาจอ่านอะไรได้มากกว่านั้น แกถูมืออีกและ
กล่าวว่า

“เราเกินอะไรกันดีไหม?”

“ฟังก์ทิวเหมือนกัน!” มิกุจิโวบอก รู้สึกสบายใจขึ้นบ้าง

“ขอบคุณพระเจ้ากันเสียก่อน น้าจะกล่าวคำขอบคุณพระเจ้าต่อหน้าคุณนี่แหละ” แก
เสริมอย่างดัดจริต หรือต้าข้างหนึ่งและทำเครื่องหมายไม้กางเขนแสดงควรจะ

คนรับใช้สำหรับงานแรกมายืนให้ มิกุจิโวมองดูว่าน้ามาร์ราจะหยิบอาหารจากงาน
อย่างไร แต่พอถึงที่เข้าบ้าง เมื่อยกมือขึ้น เขาก็เก็บไว้เมื่อของเขายังเป็นอยู่ เพราะเดินทางมาไกล
เข้าหน้าแดง ท่าทางอีดอัดและมองดูคนรับใช้ซึ่งพยักหน้ากับเขาว่ายังสุภาพและยิ้มเหมือนหนึ่งว่า
จะยกให้เขายินดีอาหารนั้นด้วยมือเอง แต่เคราะห์ดีที่น้ามาร์ราช่วยหยิบให้

“นี่นะ มิกุจิโว ให้น้าช่วยก์แล้วกัน”

เขากล่าวกุญแจสักฟอดที่ช่วยกู้หน้าเข้าไว้ได้ เมื่อเขาวางจานลงข้างหน้าและคนรับใช้ออกไป
แล้ว เขาก็ทำเครื่องหมายไม้กางเขนแสดงควรจะพระเจ้าบ้าง

“เด็กดี!” น้ามาร์ราชู

เขากล่าวว่าอยู่บ้านเสาร์ อะไร ๆ ดีทุกอย่างและเขารีบเข้าประทานอย่างตะกรุมตะกราม
เหมือนอดอยากมาตลอดชีวิตโดยมิได้พะวงถึงเรื่องมือและคนรับใช้อีกเลย

แม้กระนั้นทุกครั้งที่คนรับใช้เข้าหรือออกจากห้องอาหารและปิดประตูกระจกบานยาว
ก็จะมีเสียงสรวลเสียหาดังลอดออกมานะ มิกุจิโวจะหันไปมองอย่างกระวนกระวายใจและหันกลับมา

มองหน้าเคร้า ๆ แต่เต็มไปด้วยความเมตตาของหญิงชราประหนึ่งว่าจะค้นหาคำอธิบายจากดวงหน้านั้น แต่แทนที่จะได้รับคำตอบ เขายังลับอ่านใบหน้านั้นว่ามีเต็มคำขอร้องว่าอย่างไรในตอนนี้เลย ขอให้ผัดเวลาไปก่อน แล้วคนทั้งสองก็จะยิ่มให้แก่กันและรับประทานอาหารต่อไปใหม่ ตลอดจนสูญเสียกันถึงเรื่องหมู่บ้านของเขาก็อยู่ใกล้อกไป ถึงเพื่อนเก่าและคนรู้จักซึ่งน้ำมาร์ดาตามหัวจากเขามาไม่ขาดปาก

“คุณจะไม่ดีมีอะไรสักหน่อยหรือ?”

มิกุจิโอยืนเมื่อไปที่ขวด แต่ในขณะนั้นประทุห้องอาหารเปิดออกพอดี เสียงแพรส่ายเสียงฝีเท้าดังออกมาก ทำให้ห้องนั้นดูประหนึ่งว่าโซซิช่วงไปด้วยแสงสว่างโดยปัจจุบันทันด่วน เข้างรังน้ำไป

“เกรซินา”

คำพูดของเขาก้างอยู่ที่ริมฝีปาก อา! ช่างไม่ผิดกับราชินี!

หน้าของเขาร้อนผ่าา ปากอ้ำ ตาตื้ง เขามองดูเชืออย่างเคร่งชื่ม เธอมีรูปร่างหน้าตาอย่างนี้เที่ยวหรือ... อย่างนี้เที่ยวหรือ!

เธอสามเสือคอกว้างเผยแพร่ให้เห็นทรวงอก ให้เปลือย แขนเปลือย... มีแต่เครื่องเพชรประดับและร่างของเธอห่อหุ้มด้วยเพชรอย่างวิเศษ... เขามองไม่เห็นเธอ เขายังไม่เห็นว่าเธอเป็นมนุษย์ที่รีนี้อหันมังสาียนอยู่ต่อหน้าเขา เธอพูดกับเขาว่า “ยังไงนะ? มันไม่ใช่เสียงของเธอ” ไม่ใช่ตากของเธอ “ไม่ใช่เสียงหัวเราะของเธอ” ไม่ใช่อะไรของเธอสักอย่างเดียว เขายังไม่รู้ในภาพที่ปรากฏแก่ตากว่าเป็นของเธอไม่ได้เลย

“คุณเป็นยังไงบ้าง? คุณหายดีแล้วหรือ มิกุจิโอย? ดีแล้วละ ดีแล้วละ... คุณป่วยไปหนหนึ่งถ้าฉันยังจำได้แม่นยำ อีกสักครู่เราค่อยพบกันอีกนะ... ถึงยังไง ๆ คุณแม่ก็อยู่เป็นเพื่อนคุณแล้ว... ตกลงนะ”

แล้วเทเกรซินากลับเข้าไปในห้องอาหารอีก เสียงแพรส่ายเหมือนเคย

“กินอะไรอีกใหม่?” น้ำมาร์ดาถามอย่างขลาด ๆ หลังจากที่มิกุจิโอยหายตะลึง เขายังไม่มองหน้าแก

“กินอะไรอีกหน่อยซี” หญิงชราเดือน ชี้ไปที่จานของเขาก

มิกุจิโอยเอาน้ำมือรีดคอปกเสื้อที่ยับยูบีและเบื้องเพราะการเดินทาง แล้วพับมันลงพยาภัยใจลึก ๆ

“กินอะไรอีกหน่อยไหม?”

เขากะดิกนิวขึ้นลงให้ค้างหลาวยครั้งเหมือนกับว่ากำลังหักท้ายไครสักคนหนึ่ง และเขามายความว่า “ผมไม่ต้องการอะไรอีกแล้ว กินไม่ลงจริงๆ” เขายืนนิ่งอยู่นาน ดื้มค่าด้วยภาพที่เพียงหายไป แล้วเขาก็พึมพำว่า

“เชอเปลี่ยนไปมากจริงๆ...”

เขานั่นน้ำมาร์ราสันศรีษะอย่างงามขึ้น แก้มแลัวเหมือนกัน และทำท่าเหมือนกับรออะไรสักอย่างอยู่

“อย่าไปคิดถึงมันอีกเลย” เขายืนนิ่งๆ แล้วเดินเข้าไปในพุดกับตัวเอง และหลับตาลง

ขณะนี้เขามองเห็นช่องว่างอันกว้างขวางระหว่างเขาและเชอแล้ว เดียวันนี้เชอไม่ใช่เทเรซินาคนเดิม เรื่องนั้นจบไปนานแล้ว แต่เขาไม่ไปที่เพื่อนมาเห็นประจักษ์เดียวันนี้เอง เพื่อนบ้านบอกเรื่องนี้แก่เขามานานแล้ว แต่เขาดื้อรั้นไม่ยอมเชื่อ... และเดียวันนี้ดูซึ่ว่าเขาไม่เข้าแคมป์ไหนที่มานั่งอยู่ในบ้านนี้? ถ้าสุภาพบุรุษหน้าตาดีๆ เหล่านั้น หรือแม้แต่คนรับใช้รู้ว่าตัวเขา มิกุจิโอะ อุตส่าห์ หอบสัมภารนั่งรถไฟมาถึง 36 ชั่วโมงโดยเชื่ออย่างจริงจังว่าตนยังหมั่นอยู่กับราชินีผู้เลอโฉมผู้นี้ คนพวงนั้นจะหัวเราะกันสักแค่ไหน คนเหล่านั้นจะหัวเราะขบันกันสักแค่ไหนถ้าเทเรซินาลุงมือเข้าเข้าไปในห้องอาหารและประภาศว่า “ดูคุณเปาขลุยคนนี้ซี! เขานอกกว่าอย่างจะเป็นสามีดีลัน!” เชอให้สัญญาไว้อย่างนี้จริง แต่เชอจะรู้ได้อย่างไรว่าสักวันหนึ่งเชอจะกลับไปเป็นอย่างนี้? จริงอยู่ที่เขามีผู้แฝงทางทางให้เชอเดิน แต่เชอคงไปใกล้เกินกว่าที่ขาคิดและเขางเองก็ยังเปาขลุยในคลาดทุกวันอาทิตย์เหมือนเดิม เขายังตามเชอทันได้อย่างไร? เพียงแต่จะคิดก็ไม่ควรคิดเสียแล้ว...

แล้วเงินที่เขาใช้ไปในการอุปการะเชอล่ะ ตอนนี้เชอมีเชือเสียงขึ้นแล้วจะเป็นอย่างไร? เขารู้สึกสบายใจเมื่อคิดว่าบางคนอาจสงสัยว่าเขามาที่นี่เพื่อหางเงินจำนวนนั้น ครั้นแล้วเขาก็จำได้ว่ายเหลือเงินที่เทเรซินาส่งไปให้ในตอนที่เขาป่วยเหลืออยู่ในกระเปา เขายังคงรู้สึกอ้ายและเขามือล้างกระเปาหน้าอกเสื้อแจ็กเก็ตซึ่งเขายังใส่กระเปาเงินไว้

“น้ำมาร์ราครับ เหตุผลข้อหนึ่งที่ผมมาเยี่ยม” เขายอ “ก็เพื่อจะคืนเงินที่น้าส่งไปให้ผมน้าอยากให้เงินนั้นเป็นเงินอะไร? ใช้หนรี? ชดใช้ค่าเสียหายรี? ผมเห็นแล้วว่าเทเรซินาได้กลับไป... ครับ เชอดูเหมือนราชินีในสายตาของผม! ผมเห็นว่า... เอาละครับ ช่างมันเลอะ อย่าไปคิดถึงเรื่องนั้นอีกเลย! แต่เงินจำนวนนี้ผมไม่ควรได้รับจากน้าหรอก ขอให้เรายุติกันเสียที ไม่ต้องเอามันมาพูดถึงอีก... แต่ผมเสียใจที่ได้เงินมาไม่ครบ...”

“คุณว่าอะไรในนะ พ่อหลานชาย?” น้ามาร์ธาพยา Yam ให้เข้าห้องพูด ตามของแกเมื่อน้ำตาคลอหน่วง

มิกุจิโอลูกเมืองให้แกเงยบ

“ผมไม่ได้ใช้มันเองหรอก พวากฎาติ ๆ นำไปใช้ในระหว่างที่ผมป่วยโดยที่ผมไม่รู้เรื่องเลย แต่ขอให้สือว่าส่วนที่หมอดีปันนั้นเท่ากับจำนวนเงินที่ผมใช้ไปเมื่อครั้งกระโน้นเก็กล้วกัน... คุณน้า ยังจำได้ใช่ไหม? เราเลิกคิดกันเสียทีนั้นเรื่องนั้น นี่ครับเงินที่เหลือ ผมเห็นจะต้องลาละครับ”

“อะไรกัน? จู่ ๆ ก็จะไปยังงั้นหรือ?” น้ามาร์ธาร้อง พยายามร้องเข้าไว้ “อย่างน้อยที่สุด ก็รอพบเทเรซินาอีกสักครั้ง คุณไม่ได้ยินหรือว่าเชื่ออยากรบคุณอีก? น้าจะไปบอกเธอ...”

“อย่าเลยครับ ไม่มีประโยชน์หรอก” มิกุจิโอลตอบอย่างแข็งขัน “ให้เช่อยู่กับพวากษา เทอะ เธอเป็นส่วนหนึ่งของที่นี่นั้น ที่นี่นั้นเป็นที่ที่ชอบธรรมของเธอ ผมเป็นแต่คนจน ๆ เท่านั้น.. เอาเถอะ ผมได้เห็นเธอแล้ว เท่านี้ก็พอสำหรับผม... ที่จริงคุณน้าก็ควรเข้าไปร่วมวงกับเธอด้วย คุณน้าได้ยินเธอหัวเราะไหม? ผมไม่อยากให้เธอมาหัวเราะเยาผม... ผมจะไปล่ะ”

: น้ามาร์ชาเปลความหมายการตัดสินใจอย่างกระหันหันของมิกุจิโอลว่าเนื่องมาจากความโกรธและความหึงหวง แกคิดว่าเมื่อไครมาเห็นลูกสาวของแกในสภาพเช่นนี้ก็ยอมสงสัยไปในทางร้าย ๆ อย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง แกเองก็เคยเสียเวลาเป็นชั่วโมง ๆ หลังน้ำตาเพราะความสงสัยนี้ เมื่อตอนกัน แกได้รับความทรงມาอย่างไม่สิ้นสุดในขณะที่แกคลุกคลื่นอยู่กับชีวิตอันฟุ่มเฟือยนี้ ซึ่งทำให้แกต้องเครียดมาก

“แต่น้า...” คำพูดหลุดออกจากริมฝีปากของแก “น้าดูแลเชือไม่ไหวหรอก หลานเอี่ย...”

“ทำไมล่ะ?” มิกุจิโอลถาม อ่านความระแวงสงสัยในสายตาของแกซึ่งก่อนจากนั้นยังไม่เข้ามาสู่หัวสมองของเขาก็อุ่นทันที หน้าของเขามองลง

หญิงชาวรากทำอะไรไม่ถูก เพราะความเครียดโศก แกເວາມือที่สั่นปิดหน้า แต่ก็ไม่อ้าปากกันน้ำตาที่คลอเบ้าตาของแกให้หยดลงมาได้

“ถูกแล้ว ถูกแล้ว หลานเอี่ย คุณไปเสียดีกว่า” แกพูดแกมสะอื้น “คุณพูดถูก เธอไม่HEME กับคุณเสียแล้ว... ถ้าคุณหั้งสองคนเชือคำพูดของน้าเสียแต่ตอนแรกเรื่องก็จะไม่เป็นยังงี้”

“นันชีครับ” มิกุจิโอลร้อง ก้มลงแก้มือข้างหนึ่งของแกที่ปิดหน้าไว้ แต่ตาที่แกรมมองเขานั้นมีแววนาสสารและผิดหวังเมื่อแกເວานี้มือแตะริมฝีปากเหมือนกับจะบอกเขาว่า “สงสาร น้าເວอะ!” เข้าจึงยับยั้งสติได้และเปลี่ยนเสียงพูดให้อ่อนโยนลง

“อ้อ ถ้ายังจั้นเชอก็... เธอก็ไม่เหมาะกับผมอีกต่อไป พอกันที่ พอกันที่ ผมก็จะไปอยู่นั่นเอง ที่จริงตอนนี้มีเหตุผลที่ควรไปมากกว่าตอนแรกเสียอีก... ผมมันอ้ายหน้าโง่ครับ น้ามาร์รา! ผมไม่เข้าใจมาก่อน! อย่าร้องให้เลย... นอกจากนั้นมันจะเป็นไรไป? เขาว่ากันว่ามันเป็นเรื่องของโชคชะตา... โชคชะตา...”

เขายิบกระเบ้าเดินทางใบเล็กกับถุงมางจากได้โดยและเกือบจะออกจากบ้านอยู่แล้วเมื่อ นึกขึ้นได้ว่าในถุงนั้นมีสัมภาระเยี่ยมที่เขานำมาจากบ้านเพื่อฝากเทเรซินา

“อ้อ นี่ແນະน้ามาร์รา” เขากล่าวแล้วแก้ชื่อผูกปากถุง เทสัมสดซึ่งมีกลินหอมลงบนได้ “ถ้าผมเอาสัมปทาน้ำพักน้ำปำงจะเป็นยังไง?”

“อย่าทำเลย หวานเอี้ย” หญิงชาวครูดังและบุ้ยใบให้เขาระบับความพลุ่งพล่านเสียบ้าง

“ผมไม่ทำหรอกครับ” มิกุจิโหัวเราะเสียงปร่าในขณะที่ยัดถุงเปล่าใส่กระเบ้ากางเกง “ผู้ตั้งใจเอามาฝากเชอ แต่ผมมองให้น้าคนเดียวก็แล้วกันครับ น้ามาร์รา”

เขายิบสัมภึ้นมาจ่อที่จมูกน้ามาร์ราผลหนึ่ง “คอมคูชีครับน้า น้าได้กลินบ้านเกิดบ้างไหม? ผมต้องเสียภาษีด้วยนะครับที่นำมานี่นะ เอาละครับ ผมให้น้าคนเดียวเท่านั้น ไม่ให้คนอื่น จำไว้ด้วย... ช่วยบอกเชอด้วยนะครับว่าขอให้โชคดี...”

เขายิบกระเบ้าเดินทางขึ้นมาอีกและเดินออกไป และพอถึงบันไดความรู้สึกประหลาด ที่ต้องสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่างก็ผ่านพ้นเข้าไป เวลาเดี๋ยวนี้อย่างนี้แล้วตัวคนเดียวไม่มีที่พึ่งที่ไหน ในเมืองใหญ่ที่เขามีรู้จักใครอีก ทั้งห้างไก่จากบ้าน แต่เขาก็เข้าใจอะไรได้ยากต้องแม้จะปวดร้าวและ อายบ้าง เขายกอกมาถึงประตูด้านนอกและเห็นว่าฝนเทลงมาอีก เขายังล้าพลอที่จะก้าวออกไปสู่ ถนนที่ฝนกำลังตกหนักเช่นนี้ จึงถอยกลับมาที่บันไดและนั่งลงบนขันล่างสุด เอาข้อศอกซั่นเบาๆ บนศรีษะลงบนฝ่ามือและร้องให้เบา ๆ

เมื่อรับประทานอาหารจนจะเสร็จ เทเรซินา มาร์นิสกับลูกอุกมาในห้องเล็กยีกครั้งหนึ่ง เธอเห็นแม่นั่งร้องไห้อยู่คนเดียว ในระหว่างนั้นแยกของเธอสนทนากันเสียงอืดอึง

“เข้าไปแล้วรึ?” เธอถามอย่างแปลกใจ

น้ามาร์ราพยักหน้าโดยไม่สนใจเชอ เทเรซินามองไปในอากาศแล้วถอนใจ

“เข้าช่างน่าเวทนาจริง ๆ...”

แต่เชอยิ้มออกมากลับได้ในทันที

“คูชี” แม่นองครอบอก เขายังเข็จปากออกจากตา “เข้าเอาสัมมาฝากแก้ตัว...”

“ແນມ ວິເຄະນາກ!” ເທເຮືນາອຸທານແລກຮະໂດຍໂລດເຕັ້ນ ແລ້ວຍີບສັນໜີນາຫລາຍຜລ
“ອໍຍ່າເວົາເຂົ້າໄປໃນຫ້ອັນນັນນະ!” ແມ່ນວ່ອງເຮອທ້າມ
ແຕ່ເທເຮືນາຍັກໄທລົງເຂົ້າໄປໃນຫ້ອງອາຫານ ປາກກີ່ຮ່ວງວ່າ “ສັນຈາກຫຼືຫີ່ລະ! ສັນຈາກຫຼືຫີ່ລະ!”

เรื่อง “สัมจากซีซีลี” ที่ท่านอ่านจบลงนี้คือเรื่องสั้นที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Short Story ซึ่งท่านจะเห็นได้ว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เนี่ยนเป็นร้อยเก้า จิริงอยู่ เรื่องสั้นบางเรื่องอาจมีร้อยกรองผสมอยู่บ้าง แต่จะมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

2. มีเหตุการณ์สำคัญเพียงสองสามเหตุการณ์ ทั้งนี้ เพราะเรื่องสั้นจะเริ่มต้นใกล้จุดไฮไลท์มากที่สุด สุดยอดของเรื่อง ในเรื่อง “ส้มจากซีซีสี” นี้ ท่านจะเห็นว่าเริ่มเรื่องเมื่อมิกจิโอลเดินทางมาถึงบ้านของเกรเซินในตอนกลางคืน และหลังจากพบเจ้าของบ้านแล้วไม่นานนักก็ออกจากบ้านนั้นไปด้วยความผิดหวัง แต่เพื่อต้องการให้ผู้อ่านทราบภูมิหลังของมิกจิโอลและเกรเซิน ผู้ประพันธ์ได้ใช้เทคนิคที่เรียกว่า flashback คือการเล่าเรื่องย้อนกลับ 7 ย่อหน้า แต่ “เข้าหลับตามองเห็นภาพห้องเพดานสักปักในเมืองเมสสินา...” “ไปจนถึง ... ใจจะเชื่อหรือไม่เชื่อก็แล้วแต่เข้า” อย่างไรก็ตาม การเล่าเรื่องย้อนกลับไม่จำเป็นต้องมีในเรื่องสั้นทุกเรื่อง

3. มีตัวละครน้อยตัว ตัวละครที่นับว่ามีบทบาทในเรื่อง “สัมจากซิซิล” คือมิกุจิโอ, นามาร์ชา, เทเรซินา และคนรับใช้เท่านั้น และตัวละครสำคัญซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ในเรื่องมากที่สุดมักมีเพียงตัวเดียว ในเรื่องนี้ได้แก่มิกุจิโอ

4.. สถานที่ที่เหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นมักมีนัยแห่ง ในเรื่อง “สัมจากซิคิลี” มีเพียงแห่งเดียวคือบ้านของเกรเชينا เวลาที่เหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นในเรื่องนี้ก็นับว่าสั้นมาก แต่ในเรื่องสั้นบางเรื่อง เช่นเรื่อง “พ่อ” ที่เราจะได้อ่านต่อไปในหนังสือเล่มนี้กินเวลาหลายปี

5. เมื่ออ่านเรื่องสั้นฉบับแล้ว ผู้อ่านควรได้รับความรู้สึกเพียงอย่างเดียว อาจจะเป็นความสลดดายของ ความหวาดกลัว ความเห็นอกเห็นใจ ฯลฯ ในเรื่อง “สัมจากซีซิลล์” ความรู้สึกที่เกิดแก่ผู้อ่านน่าจะได้แก่ความเห็นอกเห็นใจ

6. ภาษาที่ใช้ในเรื่องสั้นต้องง่ายด้วย ต้องใช้คำอย่างประยุ้ง แต่ละคำต้องมีความหมาย (ลักษณะเช่นนี้อาจเห็นได้ยากในเรื่องสั้นที่แปลมาถึงสองทอดเด่นเรื่อง “สั้มจากซิซิลี” หรืออีกหลายเรื่องในหนังสือเล่มนี้) นอกจากนั้น ผู้อ่านยังจะต้องใช้จินตนาการของตนด้วยในการอ่าน

เรื่องสั้น เพาะบางที่ผู้เขียนมิได้บอกอะไรออกมากตรง ๆ ผู้อ่านต้องวินิจฉัยเอาเองบ้างเป็นการลับสมองไปในตัว

7. ความมีความยาวไม่มากนัก เรื่องความยาวของเรื่องสั้นนี้ยังหาข้อมูลไม่ได้ William Kenney ให้ความเห็นไว้ว่า เรื่องสั้นความมีความยาว 1,000 คำถึง 15,000 คำ นวนิยายความมีความยาว 45,000 คำขึ้นไป ส่วนบันเทิงคดีที่ยาวกว่าเรื่องสั้นและสั้นกว่าวนนิยายเรียกว่าวนนิยายขนาดสั้น

ที่กล่าวมาเป็นลักษณะของเรื่องสั้นอย่างกว้าง ๆ เรื่องสั้นบางเรื่องอาจมีลักษณะผิดแยกไปจากนิ่มกจนมีปัญหาว่าเป็นเรื่องสั้นหรือไม่ นักวิชาการบางท่าน เช่น Laurence Perrine ผู้เขียน *Story and Structure* ไม่ยอมให้คำจำกัดความเรื่องสั้นไว้เลย เพราะเกรงว่าจะเกิดปัญหาดังกล่าว แต่สำหรับเราแล้วคำจำกัดความเป็นสิ่งจำเป็นมากถึงแม้จะไม่สมบูรณ์นักก็ตาม

จากเรื่อง “สัมจากชีชีลี” ที่ท่านอ่านมา จะเห็นได้ว่ามีองค์ประกอบอยู่หลายอย่างที่ทำให้เรื่องนี้เป็นเรื่องสั้น องค์ประกอบที่เห็นได้ง่ายคือบุคลลที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในเรื่องซึ่งเราเรียกว่าตัวละคร เหตุการณ์สำคัญ ๆ ในเรื่องที่ผสมผasanกันเป็นโครงเรื่อง และสถานที่กับเวลาที่เหตุการณ์เหล่านั้นเกิดขึ้นซึ่งเราเรียกว่าฉาก นอกจากองค์ประกอบทั้งสามประการนี้แล้ว ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เรามองไม่เห็น เพราะยังมิได้ศึกษา อันได้แก่กลิ่นไหในการเล่าเรื่องและสาระสนเทศของเรื่องที่เราได้อ่าน อันที่จริงแล้ว นักวิชาการชาวตะวันตกได้รวมองค์ประกอบอื่น ๆ ไว้ด้วย แต่เราจะถือว่าองค์ประกอบทั้งห้านี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียนบันเทิงคดีและเราจะให้ความสำคัญแก่องค์ประกอบทั้งห้านี้.